

BUDAPEST XXI. KERÜLET		CSEPEL ÖNKORMÁNYZATA
TANÁCSNOK		

Beszámoló

„Budapest–Csepel Környezetvédelmi Program felülvizsgálatáról”

Előterjesztő: Martin Krisztián

Készítette: Dr. Polinszky Tibor
Járainé Simon Ágnes

Az előterjesztést megtárgyalja: Ügyrendi, Jogi és Kisebbségügyi Bizottság
Városfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság

Törvényességi szempontból ellenőrizte:

dr. Szeles Gábor
jegyző

Budapest XXI. Kerület Csepel
Önkormányzata Képviselő-testülete
2008. évi **158.** sz. előterjesztés
Testületi ülés dátuma: 2008. 06. 12.

Leadási idő: 2008. május ”21.”

Testületi ülés:
2008. június 12.

Tisztelt Képviselő-testület!

Az 1995 évi LIII. törvény rendelkezik a „*környezetvédelmének általános szabályiról*”. A törvény 46-48 §-a részletezi a **Környezetvédelmi Program** tartalmát és az elfogadáshoz szükséges egyeztetéseket.

Budapest-Csepel Önkormányzata 91/2005. (II. 22.) 2005 február 22-én fogadta el „*Budapest –Csepel Környezetvédelmi Program*”ját.

Az Országgyűlés 83/1997. (IX. 26.) OGY határozatával elfogadta a **Nemzeti Környezetvédelmi Programot**, amellyel megteremtette a helyi környezetvédelmi program kidolgozásának alapjait.

Második Nemzeti Környezetvédelmi Program

Az Országgyűlés 2003-ban fogadott el határozatot a Második Nemzeti Környezetvédelmi Programról (NKP II), mely a 2003 és 2008 közötti időszakra szóló környezeti célokat fogalmazza meg az Országgyűlés számára. A program hangsúlyozza az egyéb ágazati törekvésekkel való összehangolt megvalósítás fontosságát, megnevezve a 20 legfontosabb ágazati koncepciót. A program célkitűzéseket, valamint azok elérését jelző indikátorokat határoz meg a légkör, a vizek, a talaj, a táj- és természetvédelem, a földtani értékek és természeti erőforrások, valamint az egészségmegőrzés témakörében.

A Fővárosi Közgyűlés 2007. november 29-i ülésén elfogadta **Budapest Főváros Környezeti Programj**ának 2007. évi felülvizsgálatát.

A fenti programok és tervek a meglévő jogszabályi kötelezésnek eleget téve készült el Budapest-Csepel Környezetvédelmi Programjának felülvizsgálata.

A Főváros Környezetvédelmi Programjával összhangban a Program kidolgozásának alapvető céljai voltak:

- a fenntartható fejlődés elveinek alkalmazása,
- preventív környezetvédelmi eszközök alkalmazása a fejlesztések és folyamatban lévő beruházások során,
- a felhalmozódott, öröklött környezeti károk felszámolása,
- a kedvező környezeti állapot megőrzése,
- a nyilvánosság eszközrendszerének bővítése (a tájékoztatás egész évben folyamatosan, a helyben szokásos módon, a rendelkezésre álló eszközökkel – önk. honlap, helyi újság, szórólap, stb.)

A Program kidolgozásakor a NKP-II-ben megfogalmazott alábbi szempontok érvényesültek:

- az egészséges környezet feltételeinek megteremtése, az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások csökkentése, megszüntetése, valamint a megfelelő életminőséghez szükséges környezeti állapot megőrzése, javítása és helyreállítása,
- az élő és élettelen környezet természet-közeli állapotának megőrzése, a természetes rendszerek és természeti értékek megóvása, fennmaradásának biztosítása, a bioszféra sokszínűségének megtartása,
- a természeti erőforrásokkal való gazdálkodásban a fenntartható fejlődés elveinek figyelembe vétele, a lételemnek tekintett természeti erőforrásokkal, a vízzel, földdel, levegővel való takarékos, értékvédő gazdálkodás,
- a gazdasági fejlődés és a környezet harmonikus viszonyának megteremtése az ésszerű környezet-igénybevétel és a minimális környezetterhelés alapján.

A Program 2007. évi felülvizsgálata a környezetvédelmi és társadalmi érdekek érvényesítése céljából a fent megfogalmazott célok és szempontok helyi kezelésére kíván hatékony eszközöket, és megoldásokat nyújtani. Célszerű volt a felülvizsgálatnál a Program szerkezeti felépítését követni, a Fővárosi Környezetvédelmi Program felülvizsgálati tematikájához hasonlóan:

- a Programban leírtak tekinthetők a környezeti elemek alapállapotának,
- azokon a területeken, ahol a környezetállapot változásra vonatkozó adatok, információk nem állnak rendelkezésre, ott a korábbi időszak adatai és helyzetértékelő leírása továbbra is a mértékadó,
- a jogszabályi változásokkal érintett, illetve az önkormányzat számára új környezetvédelmi feladatokat adó területekre vonatkozóan a Programban meghatározott alap- és célállapot kiegészül, illetve módosul, ami az Intézkedési terv tartalmát is módosítja.

A Környezetvédelmi Program felülvizsgálata az alábbi ütemterv alapján készült

1. A program készítői megismerték és beépítették a Nemzeti Környezetvédelmi Programban foglaltakat, illetve a Budapest Főváros Környezeti Programjának 2007. évi felülvizsgálatában foglaltakat.
2. A Budapest-Csepel Környezetvédelmi Programjának elfogadása óta elkészült környezetállapot vizsgálatára vonatkozó anyagok beépültek a felülvizsgálati anyagba.
3. Egyeztetéseket folytattak a Csevak Zrt. irodáival az elkészült fejlesztésekről, melyek eredményei beépültek az anyagba.
4. Áttanulmányozásra kerültek az önkormányzatnál készült stratégiai tervek és szabályozási anyagok.
5. A kerület nagyobb cégei által végrehajtott környezetvédelmi beruházások beépültek az anyagba.
6. A kerület fontosabb környezeti problémái is beépültek a felülvizsgálati tervbe.
7. Az elkészült Környezetvédelmi Program felülvizsgálati terve egyeztetésre került a helyi civil szervezetekkel és javaslataik és az általuk elvégzett feladatok beépültek a tervbe.

A program elkészítésében társirodák is közreműködtek. (Városépítési Iroda, Csevak Zrt.)

Köszönetet szeretnénk mondani a Csepeli Zöld Kör Egyesületnek, hogy együttműködésükkel segítették munkánkat.

Az elkészült Környezetvédelmi Program felülvizsgálata (1. sz. melléklet) olyan stratégiát fogalmaz meg, mely számba vette jogszabályi kötelezettségeket, a társhatóságokkal való együttműködésből eredő feladatokat, ezáltal megszabta a követendő fejlesztési előírásokat, abból a célból, hogy megóvja, javítsa az örökölt természeti értékeket, élhető várost teremtsen, ahol jó dolgozni, lakni és pihenni.

A fentiek alapján az anyagot elfogadásra javaslom!

Budapest, 2008. május 21.

Martin Krisztián
képviselő

1. sz. Határozati javaslat:

Budapest XXI. Kerület Csepel Önkormányzata Képviselő-testülete úgy dönt, hogy elfogadja a Budapest–Csepel Környezetvédelmi Program felülvizsgálatról készült beszámolót.

Határidő: **elfogadásra: azonnal**
végrehajtásra: folyamatosan.

Felelős: **Tóth Mihály polgármester**

Végrehajtásért felelős: **Polinszky Tibor dr. főépítész**
Dr. Szeles Gábor Jegyző

A határozati javaslat elfogadásához a képviselők egyszerű többségű támogató javaslata szükséges.

**BUDAPEST XXI. KERÜLET, CSEPEL
KÖRNYEZETVÉDELMI PROGRAMJÁNAK
FELÜLVIZSGÁLATA 2007.**

1. TARTALOMJEGYZÉK

1.	Tartalomjegyzék	2
2.	Bevezetés, célkitűzések	3
3.	Környezeti állapot értékelése.....	6
3.1.	Csepel domborzati és geológiai viszonyai	7
3.1.1.	Domborzat	7
3.1.2.	Földtani viszonyok	7
3.1.3.	Éghajlat.....	7
3.1.4.	Vízrajz	8
3.1.5.	Sajátos táji adottságok	8
3.2.	Talajvédelem	8
3.3.	Felszíni és felszín alatti vizek védelme	9
3.4.	Levegőtisztaság-védelem	11
3.5.	Zaj- és rezgés elleni védelem	12
3.6.	Táj és természetvédelem, a zöldfelületi rendszer védelme, fejlesztése.....	12
3.7.	Hulladékgazdálkodás.....	15
3.8.	Környezetbiztonság, rendkívüli események	16
4.	A meghirdetett programok megvalósulásának helyzete és további feladatok.....	17
4.1.	Talajvédelmi programjavaslatok megvalósulása.....	17
4.1.1.	A Program teljesült pontjai talajvédelmi témakörben	17
4.1.2.	A Program további, új feladatai.....	18
4.2.	Felszíni és felszín alatti vizek védelmét érintő programjavaslatok megvalósulása..	20
4.2.1.	A Program teljesült pontjai a felszíni és felszín alatti vizek védelme témakörökben	20
4.2.2.	A Program további, új feladatai.....	22
4.3.	Levegőtisztaság-védelmi programjavaslatok megvalósulása.....	25
4.3.1.	A Program teljesült pontjai a levegőtisztaság-védelem témakörében	25
4.3.2.	A Program további, új feladatai.....	27
4.4.	Zaj-és rezgés elleni védelemmel kapcsolatos programjavaslatok megvalósulása....	28
4.4.1.	A Program teljesült pontjai a zaj-és rezgés elleni védelem témakörében	29
4.4.2.	A Program további, új feladatai.....	30
4.5.	Táj és természetvédelmi programjavaslatok megvalósulása.....	32
4.5.1.	A Program teljesült pontjai a táj és természetvédelem témakörében	32
4.5.2.	A Program további új feladatai.....	34
4.6.	Hulladékgazdálkodási programjavaslatok megvalósulása	35
4.6.1.	A Program teljesült pontjai a hulladékgazdálkodás témakörében.....	35
4.6.2.	A Program további, új feladatai.....	37
4.7.	Környezetbiztonsági programjavaslatok megvalósulása.....	39
4.7.1.	Programjavaslatok teljesülése környezetbiztonság témakörében.....	39
4.8.	Önkormányzati környezetvédelmi programjavaslatok (általános feladatok) megvalósulása.....	41
4.8.1.	A Program teljesült pontjai az önkormányzati környezetvédelem (általános feladatok) témakörében	41
4.8.2.	A Program további, új feladatai.....	Hiba! A könyvjelző nem létezik.

2. BEVEZETÉS, CÉLKITŰZÉSEK

“A környezet védelme, a természeti értékek megőrzése napjainkra a társadalmi-gazdasági élet meghatározó részévé vált. Ennek alapvető oka egyrészt a hosszú távon nem fenntartható gazdaságkodás következtében a természeti erőforrások egyre gyorsabb ütemű felhasználása, másrészt a gazdasági tevékenységek hatásaként a környezetbe kibocsátott szennyező anyagok növekvő mennyisége. Mindezek eredményeképpen – a gazdasági változások kétségtelen előnyös vonatkozásaival párhuzamosan – szinte minden környezeti elem állapota romlott, és ez már a használatok egyértelmű korlátozásával is együtt jár. Ugyanakkor a megfelelő környezeti feltételek nélkülözhetetlenek a jelen és a jövő nemzedékek jólétének, egészséges életének biztosításához. A társadalmi-gazdasági feladatok végrehajtásával párhuzamosan, azokkal együtt kell a környezetvédelem problémáit megoldani” [I. Nemzeti Környezetvédelmi Program].

A II. Nemzeti Környezetvédelmi Program az előzőhöz hasonlóan kimondja „A társadalom jólétének, életminőségének javítása hosszú távon csak akkor biztosítható, ha a társadalmi és gazdasági fejlődés természeti örökségünk megőrzésével, természeti erőforrásaink védelmével, fenntartható használatával, a megfelelő környezeti minőség elérésével szerves egységben valósul meg. A környezetpolitika feladata, hogy az érintett társadalmi és gazdasági partnerekkel együttműködve megfogalmazza és kezdeményezze mindazon intézkedéseket, amelyek e célok eléréséhez rövid, közép és hosszú távon szükségesek, koordinálja és ösztönözzé a megvalósítást célzó tevékenységeket, ugyanakkor a környezetállapot alakulásának tükrében vizsgálja azok tervezett és tényleges hatásait.”.

A helyi környezet politika megvalósítását célozza a Főváros Környezetvédelmi Programjával összhangban összeállított Kerületi Környezetvédelmi Program, amelyet a kerületi önkormányzat 2005-ben fogadott el. A környezetvédelmi programok felülvizsgálatát a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény írja elő. A törvény a környezetvédelem alapelveként fogalmazza meg a tájékozódás, tájékoztatás, nyilvánosság elvét. A felülvizsgálat tárgya a környezet állapotváltozásának meghatározása a Program jóváhagyása óta elkészült, mérésekre alapozott szakértői anyagok alapján. A felülvizsgálatnak része a környezetminőség változás értékelése alapján a megvalósult intézkedések hatékonyságának vizsgálata és a jogszabályi változások (Bp. Környezetvédelmi Programja, Bp. Hulladékgazdálkodási terve; Stratégiai zajtérkép) következtében szükségessé vált feladatok meghatározása, beépítése.

Budapest XXI. Kerület, Csepel Önkormányzatának célja, hogy a Környezetvédelmi Programjában (a továbbiakban: Program) a kerület egészét tekintve fogalmazzon meg olyan, jogszabályi kötelezettségeken alapuló, a kerület környezeti sajátosságából adódó környezetvédelmi intézkedési javaslatokat, amelyek megoldása a program időszakában sürgető és aktuális.

A Főváros Környezetvédelmi Programjával összhangban a Program kidolgozásának alapvető céljai voltak:

- a fenntartható fejlődés elveinek figyelembevétele,
- preventív környezetvédelmi eszközök alkalmazása a fejlesztések és folyamatban lévő beruházások során,
- a felhalmozódott, öröklött környezeti károk felszámolása,
- a kedvező környezeti állapot megőrzése,

- a nyilvánosság eszközrendszerének bővítése (a tájékoztatás egész évben folyamatosan, a helyben szokásos módon, a rendelkezésre álló eszközökkel – önk.honlap, helyi újság, szórólap, stb.)

A Program kidolgozásakor a a NKP-II-ben megfogalmazott alábbi szempontoknak érvényesülniük kell:

- Az egészséges környezet feltételeinek megteremtése, az emberi egészséget károsító, veszélyeztető hatások csökkentése, megszüntetése, valamint a megfelelő életminőséghez szükséges környezeti állapot megőrzése, javítása és helyreállítása.
- Az élő és élettelen környezet természet-közeli állapotának megőrzése, a természetes rendszerek és természeti értékek megóvása, fennmaradásának biztosítása, a bioszféra sokszínűségének megtartása.
- A természeti erőforrásokkal való gazdálkodásban a fenntartható fejlődés elveinek figyelembe vétele, a lételemnek tekintett természeti erőforrásokkal, a vízzel, földdel, levegővel való takarékos, értékvédő gazdálkodás.
- A gazdasági fejlődés és a környezet harmonikus viszonyának megteremtése az ésszerű környezet-igénybevétel és a minimális környezetterhelés alapján.

A környezetvédelmi és társadalmi érdekek érvényesítése céljából a fent megfogalmazott célok és szempontok helyi kezelésére kíván hatékony eszközöket, és megoldásokat nyújtani a Program 2007. évi felülvizsgálata. Célszerű volt a felülvizsgálatnál a Program szerkezeti felépítését követni. A Fővárosi Környezetvédelmi Program felülvizsgálati tematikájához hasonlóan:

- a Programban leírtak tekinthetők a környezeti elemek alapállapotának
- azokon a területeken, ahol a környezetállapot változásra vonatkozó adatok, információk nem állnak rendelkezésre, ott a korábbi időszak adatai és helyzetértékelő leírása a mértékadó továbbra is
- a jogszabályi változásokkal érintett, illetve az önkormányzat számára új környezetvédelmi feladatokat adó területekre vonatkozóan a Programban meghatározott alap- és célállapot kiegészül, illetve módosul, ami az Intézkedési terv tartalmát is módosítja.

Budapest Középtávú Városfejlesztési Programjának hatékonyságát, megvalósíthatóságát nagyban növeli, ha a fejlesztések korlátozott számú célterületre koncentrálódnak, ahol egyidejűleg több stratégiai cél fejlesztései is megvalósulhatnak. A megvalósulás esélyeit tovább növeli, ha a beavatkozási területek kapcsolódnak egy-egy folyamatban lévő, vagy rövidesen beinduló nagyobb léptékű beruházáshoz, fejlesztési térséghez, illetve Fővárosi Önkormányzati tulajdonban lévő területhez.

A kiemelt térségek tehát olyan, a városszerkezetben jól elkülöníthető területek, ahol 2013-ig **jelentős városarculat-alakítási és tudatos városfejlesztési folyamatok** valósíthatók meg. Budapest Városfejlesztési Konceptiója több ponton tartalmaz olyan fejlesztési elképzeléseket, amelyek környezetvédelmi szerepe, hatása Csepel szempontjából jelentős. A városfejlesztési koncepció kiemelt fejlesztési térségeket határoz meg, amelyek egyike a **Dél-budapesti projektterület**, ahol a Ferencvárosi Duna-parti **Duna City projekt** és a **Csepel-szigeti területek** magánfejlesztéssel, a vízkapcsolatra építő, annak előnyeit kihasználó vegyes lakó-rekreációs-irodai-intézményi funkciókkal valósulnak meg.

A környezettudatos fejlesztések működőképességének feltétele a kapcsolódó **komplex közlekedésfejlesztési** csomag, amely magába foglalja a **Körvasúti körút déli szakaszát** a kapcsolódó hidak megépítésével, a **Kvassay úti kapcsolatot** és a **Csepeli gerincút kiépítését**. A Program a közösségi közlekedés tekintetében a haránt irányú kapcsolatok között tartalmazza a **3-as villamos** meghosszabbítását Pesterzsébet felsőig (ma a HÉV, majd a leendő 5-ös metró állomása), illetve távlati célként Csepelig, Budafokig.

A dél-budapesti térség hangsúlyozottan kezeli a környezeti és a Duna kérdését: a szigetcson a főváros leendő **új közparkja** létesül, mellette a **Központi Szennyvíztisztító** telep épül meg – szintén parkszerű látványt nyújtva. Hangsúlyos szerepet kap a Duna rekreációs és környezetvédelmi célú fejlesztése a **Ráckevei (Soroksári)-Duna revitalizációja** révén.

A hatékony-versenyképes város stratégiai cél elérésében a **Duna mint közlekedési folyosó kihasználtságának növelése**, a hajózási infrastruktúra fejlesztése, a Csepeli Szabadkikötő adottságainak kihasználása kiemelt feladat. Bővítésre kerül a turisztikai személyszállítás és a yacht-forgalom is.

A környezetbarát közlekedés fejlesztés érdekében a Fővárosi Városfejlesztési Program egyik legfontosabb célja a **kötőtpályás közlekedési rendszerek hálózatszemléletű fejlesztése**. A tervezett fővárosi fejlesztésekhez az újonnan megnyíló Kohéziós Alap lehetőségek 2007-től kiemelten hozzájárulnak megfelelően előkészített projektek megléte esetén. A Magprogram azokat a már elkötelezettség alatt álló, illetve összvárosi szempontból jelentős elemek megvalósítását javasolja, amelyek a közösségi közlekedés maximális előnyben részesítésén alapulnak és javítják a város élhetőségét, használhatóságát.

A Magprogram javasolja a leendő Észak-Déli Regionális Gyorsvasút (**5-ös metró**) első, északi ütemének megvalósítását, valamint a programidőszak végén a déli, (Csepel / Pesterzsébet-felső – Kálvin tér – Astoria) szakaszok építésének megkezdését Kohéziós Alap támogatás segítségével.

A Csepel-északi térség beépítése rövid távon nem indokolja egy új déli híd megépítését, ellenben szükség van az észak-déli irányú közlekedés legszűkebb keresztmetszetét jelentő Kvassay út – Soroksári út – Könyves Kálmán körút csomóponti térségének fejlesztésére. A középtávon beépülő Csepel-Észak és a Soroksári út menti területek megnövekedő forgalmi igényeinek kielégítésére a **Kvassay áttörés** és a kapcsolódó P+R parkoló megépítése szükséges, a beruházás magánforrásokból megkezdődött. A projekt szintbeli csomópontként épül meg – ugyanakkor feltétlenül szükséges a későbbi külön szintűvé tételhez szükséges műtárgyak helyének szabadon hagyása. A térség másik, jelentős közúti beruházása a Csepel belvárosát elkerülő gerincút megépítése, amely I. ütemét tartalmazza a Magprogram. A program-elemek között szerepel a Csepeli gerincút I. üteme és a Kvassay áttöréshez kapcsolódó P+R megépítése.

A Környezetvédelmi Program felülvizsgálata foglalkozik a civil szervezetekkel való együttműködés eredményeivel, az együttműködés kapcsán felmerült kérdésekkel. A Program felülvizsgálatának célja a megvalósult célok, események, tevékenységek bemutatása, értékelése. A civil szervezetekkel való együttműködés új lehetőségei a Környezetvédelmi Program 2009-2013 közötti következő ciklusába integrálhatóak.

3. KÖRNYEZETI ÁLLAPOT ÉRTÉKELÉSE

A környezetgazdálkodás egyes szakterületein, – közöttük kiemelten az önkormányzat feladatkörébe és felelősségi körébe tartozó területeken – a környezetállapot értékelése alapján kell meghatározni a környezetminőség javításához szükséges lépéseket, stratégiai döntéseket, intézkedéseket. A környezetgazdálkodás egyes szakterületei egymással szoros összefüggésben, együttesen alakítják egy adott térség, település környezeti állapotát. Ennek figyelembevételével, szakterületenként, illetve környezeti elemenként közelíti meg a Program az egyes problémaköröket.

A környezetminőséget az egyes környezeti elemek állapota határozza meg. A talajok, a felszín és a felszín alatti vizek, a levegő minősége, a különböző hulladékok kezelési módja, a zaj- és rezgésvédelmi helyzet, a zöldfelületek, a természet és az épített környezet állapotának vizsgálata teszi lehetővé a környezetminőség javításához szükséges önkormányzati stratégia kialakítását.

A helyes állapotértékeléshez együtt kell látni: az
okok, hatótényezők → a környezet állapota → környezeti konfliktus → cél → megoldások → feladat folyamatot.

Ennek eredményeképpen a feladatok jelentős része nem a környezetben keletkezett károk csökkentéséről, felszámolásáról szól (ún. csővégi megoldások), hanem az emberi tevékenységet javasolja megváltoztatni a környezeti károk megelőzése érdekében.

A Program hatályba lépése óta megjelent új jogszabályok közül néhány, a környezetvédelem témakörét érintő új önkormányzati feladatokat határoz meg, illetve pontosít:

- Budapest Környezeti Program
- Budapest Hulladékgazdálkodási Terve
- Budapest és vonzáskörzete stratégiai zajtérképe
- Az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I.11.) Korm. rendelet alapján a környezetvédelmi hatása szempontjából jelentős változásokat tartalmazó tervek és programok megalapozására, a várható környezeti hatások és a szükséges környezetvédelmi intézkedések tisztázására a tervekhez, programokhoz környezeti vizsgálat és értékelés készítése szükséges. A jelentős környezeti hatással járó tervek, programok környezeti vizsgálati dokumentációja, illetve annak egyeztetése és elfogadási mechanizmusa hatékony önkormányzati és hatósági eszköz lehet a környezetvédelmi programban foglaltak megvalósulásának támogatásához.
- Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. Tv.8.§ (2) bek. b) és c) pontja szerint az újonnan beépítésre szánt területek kijelölésével egyidejűleg a település közigazgatási területének – a külön jogszabály alapján számított – biológiai aktivitásértéke az átminősítés előtti aktivitásértékhez képest nem csökkenhet. A zöldmezős területek hatályos településszerkezeti terv szerinti és a fejlesztés eredménye-

ként várható biológiai aktivitásértékének a 9/2007. (IV.3.) ÖTM rendelet alapján elvégzett számítások szerinti különbségét a település területén vissza kell pótolni.

3.1. Csepel domborzati és geológiai viszonyai

3.1.1. Domborzat

A Főváros XXI. Kerülete A Csepeli kistájon helyezkedik el. A Csepel-sziget a legnagyobb dunai sziget. Hossza 48 km, szélessége 6-8 km, területe 257 km², itt található Európa földrajzi középpontja. A kerület a Csepel-sziget északi részén fekszik. Nyugatról a Duna folyam, azon túl a XXII. kerület, keletről a Ráckevei (Soroksári)-Duna, adja a természetes határt, melyen túl a IX. kerület, a XX. kerület és a XXIII. kerület található. Délről a főváros közigazgatási határa, illetve Szigetszentmiklós határolja. Délnyugatra a Szigetszentmiklóshoz tartozó Lakihegy található.

A kistáj 95-168mBf átlagos magasságú, a kerület átlagosan 100mBf magasságú. A kistáj teraszokkal tagolt hordalékkúp felszíne enyhén dél felé illetve a Duna felé lejt. Az alacsony ártér 4-6, a magas ártér 6-10, a foszlányokban előforduló II/a. terasz 12- 16 m-rel magasabban helyezkedik el a Duna 0-szintjénél. A terület döntően folyóvízi eróziós és akkumulációs hatásokra alakult ki. A felszínt elhagyott meanderek sűrű hálózata borítja, amelyeket gyakran a parti dűnék foltszerű halmaza kísér.

3.1.2. Földtani viszonyok

A területen a pannon üledékre durva szemcséjű folyami üledéksor települt. Az általában 10-20m kavicsos rétegsor felszín közeli helyzetű jó víztározó, és jelentős hasznosítható kavics készletet tartalmaz. A felszínt holocén képződmények fedik. A Duna igen hatékony hordaléképítő tevékenysége következtében gyakran keveredik az Ó- és új holocén réteg. A szigeten kisebb futóhomokkal fedett pleisztocén magaslatok találhatók. A vizsgált terület talaját löszös, homokos üledéken kialakult hidromorf talajképződmények alkotják.

A terület szeizmicitása 7^oM.

Az Öreg-Duna és a Ráckevei- (Soroksári-) Duna mentén réti öntés és nyers öntés talajú sávok kísérik, illetve ezt tarkítják a sziget belső homokos területei és a holtmedrekkel tagolt magas ártéri D-i területsáv, valamint az emberi behatásokat tükröző építési törmelék- és kohászati salaklerakók.

3.1.3. Éghajlat

A kerület éghajlata a Főváros egészéhez hasonlóan összességében kedvező:

- a napsütés évi összege meghaladja a 2000 órát, a nyári napsütés 800-820, a téli 180-200 óra,
- az évi átlagos szélsébség 2-3 m/s, erősebb szellőzések főleg a keletebbi kerületekben fordulnak elő, az uralkodó szélirány É-i, ÉNy-i mintegy 30-30%-os gyakorisággal
- az évi középhőmérséklet 11° C, a leghidegebb és legmelegebb hónap (a -2 – -2,5° C-os január és a 19,5–20° C-os július) középhőmérsékletéből számított évi közepes hőingás kb. 22,5° C,
- az évi csapadék az országos átlaggal nagyjából megegyezően 550-575mm, a legtöbb csapadék (60–70 mm) májusban és júniusban, a legkevesebb (35–38 mm) januárban és februárban érkezik,

- a havas napok száma átlagosan évente 26.

Néhány szó az éghajlati szélsőségekről is. A Fővárosunk területén az eddig észlelt legzordabb hideg $-23,4\text{ }^{\circ}\text{C}$ volt (1929. február 11.), a legnagyobb meleget ($39,5\text{ }^{\circ}\text{C}$ -ot) pedig 1935. június 28-án mérték. Az évi átlagos csapadékmennyiséghez képest pedig mértek már Budapesten 989 mm/év, de 326 mm/év csapadékot is. Budapestet sokévi átlagban évente 27 zivatar és 2–3 jégeső sújtja. Száz évente 1–2 alkalommal rövid idő alatt több mint 100 mm-nyi csapadékot hozó, súlyos felhőszakadások is előfordulhatnak.

3.1.4. Vízrajz

A kerület a Csepel-sziget északi részén fekszik. Nyugatról a Duna folyam, keletről a Ráckevei- (Soroksári-) Duna a természetes határt

Ennek ellenére a területet az erős vízhiány jellemzi. A vízháztartási viszonyokból a Duna vízhozama tekinthető állandó jellegűnek, mivel a Ráckevei-(Soroksári-) Duna vízhozama mesterségesen befolyásolt. A vízminőség mindkét mederben II. osztályú, mert a Főváros és az agglomeráció szennyvizei gyakorlatilag tisztítatlanul folynak beléjük. A területen és környékén több tó van, melyek kialakulásukat tekintve felhagyott bányák.

Árvízvédelmi szempontból az egész terület mentesített ártérnek tekinthető.

A talajvíz átlagos mélysége 2-4m, de a sziget É-I felén mélyebben helyezkedik el, mennyisége átlagosan 5-7l/km², főleg Ca-, Mg- hidrogén karbonátos jellegű.

A Duna menti partszakasz Budapest vízbázisához tartozik, ezért ennek védelme fokozott figyelmet érdemel.

3.1.5. Sajátos táji adottságok

A kerület még a 90-es évek elején jelentős iparral rendelkező terület volt, de ennek egy része ma már nem működik, viszont a régi struktúra átalakulóban van új termelő és szolgáltatótevékenységek megjelenésével. A terület általában sűrűn beépített, de a város határához közeledve jelentősebb zöldterületek is találhatók. A lakosság legnagyobb részét a főváros foglalkoztatja. A közlekedési pályák a főváros, illetve a kerület központja felé mutatnak, de a forgalom megfelelő szabályozása nem megoldott. Hiányzik a megfelelő keresztirányú kapcsolat az M0 és a Lágymányosi híd között, ugyanakkor a Csepelnek a tőle délre eső településekkel komoly településközi kapcsolatai vannak. A térség a vállalkozói érdeklődés kerettüzetében van, de jó lenne mind a Csepel-sziget északi részén, mind az M0 autópálya két oldalán jelentősebb kiterjedésű zöldterületeket megőrizni, nem csupán a régió, de a főváros szempontjából is. Csepel Szigetcsúcs fejlesztésre szánt területe szorosan kapcsolódik a főváros és azon belül a Nemzeti Színház, valamint a volt nagyvásártelep fejlesztéseihez. A Szigetcsúcs Csepel kiemelt fejlesztési térsége, mind infrastrukturális, intézményterületi, zöldterületi szempontból. A Szigetcsúcs területén a központi szennyvíztisztító létesítményén kívül, új lakó-és intézményi területek, Budapest új a városi közparkja alakul ki a távlatban. Az új közpark a kis-dunai kapcsolatával, az új rekreációs, sport, a vízi sport és vízi közlekedési turisztikai lehetőségeivel nagy vonzással lehet az agglomerációra és az RSD menti kistérségre.

3.2. Talajvédelem

A kerület talajállapotának felmérését 2007-ben a NATURAQUA Kft. hajtotta végre. Az elvégzett állapotvizsgálat összegzett megállapításai az alábbiak:

Széchenyi u. 69.	stabil vízminőségű víz.
Szabadkai u. 39.	a vízminőség jelentősen javult.
Kikötő u. 35.	változatlan vízminőség.
Kikötő u. 39.	a sótartalom emelkedik, nitrát mennyisége változatlan.
Szent István út 112.	a nitrát mennyisége jelentősen nőtt.
Cseresznyés u. 12	kis mértékű javulás figyelhető meg.
Fecske u. 5.	stabil vízminőségű kút.
Somlyói u. 4.	a sótartalom csökkenése figyelhető meg.
Vihorlát u. 11	javuló tendenciát mutató kút.
Hollandi út 177.	vízminősége romlott.
Nyest u. 8.	alig változó vízminőség.
Szövő u. 21.	a <i>Szövő 12</i> -höz képest nem változott lényegesen.
Mázoló u. 6.	sótartalom kissé magasabb nitrát mennyisége azonos.
Kohász u. 11.	a <i>Kohász u. 3</i> -hoz képest a vízminőség változatlan csak a nitrát mennyisége magasabb.
Csepeli u. 31.	a <i>Csepeli u. 18</i> -hoz képest a sótartalom és a nitrát tartalom emelkedett.
Barackfa u. 20.	sótartalom kissé emelkedett, nitrát tartalom változatlan.
Meggyfa u. 31.	sótartalom és a nitrát mennyisége jelentősen magasabb, mint a Meggyfa u. 42. alatti kút vizében volt.
Bolgárkertész	a sótartalom nőtt, nitrát tartalom csökkent.
Vas Gereben u. 7.	a vízminőség romlott sótartalomban és nitrát tartalomban is.
Corvin u. 8.	minden tekintetben sokat romlott.
Juharos u. 44.	a <i>Damjanich utcai</i> kúthoz képest a sótartalom alacsonyabb, a nitrát szennyezés ugyanolyan.
Toldi u. 5.	a vízminőségben a sótartalom változatlan, a nitrát tartalom nőtt.
Tinódi u. vége	2006-ban vizsgáltuk először, kémiai vízminősége igen jó.”

Forrás: Csepel felszíni és talajvízminőségének átfogó vizsgálata Britannica Bt. 2006. Pilisszentiván

A kerület csatornázottsága 84,5%. A csatornahálózat részterületenkénti bővítése a költségvetési források szűkössége miatt, a Környezetvédelmi Program elhatározásaival ellentétben, jellemzően nem elválasztott rendszerben történik, hanem a kialakult egyesített rendszerhez kapcsolódóan egyesített rendszerrel. A gerinchálózaton a szétválasztott csatorna hossza 14,87 km, ebből 1,0 km 2005-től épült ki. Ennek következtében a szennyvíztisztítók, illetve befogadók terhelése nehezebben csökkenthető a tervezetthez képest. A csatornahálózatban az elmúlt három évben épült gerinccsatornák hossza és az új bekötések száma évenként a következő:

Gerincevezeték hossza	Új bekötések
2005: 3,04 km	105 db

2006:	4,43 km	111 db
2007:	5,00 km	125 db

Csepel területének csapadékvíz elvezetési koncepció terve 2006-ban elkészült.

A kerület talaj-, talajvíz állapotát és a közeg általános környezeti adottságait, védelmi korlátait a vonatkozó szakanyagok és a Program jóváhagyása óta eltelt időszakot jellemző változások alapján aktualizált tartalmú 1. számú ábra mutatja be.

3.4. Levegőtisztaság-védelem

A Program levegőtisztaság-védelemre vonatkozó vizsgálati megállapításait támasztják alá a Fővárosi Levegőtisztaság-védelmi Kft. 2004. szeptemberében mérési eredményekre alapozott szakértői véleménye is. A szakértői véleményhez Csepel hét pontján levegőminőséget és zajszintet mértek. A levegőminőségi mérések CO, SO₂, NO_x, NO₂ és szálló por (TSPM: összes lebegő portartalom) légszennyező anyagok koncentrációjának meghatározására terjedtek ki (lásd Szakértői vélemény). Az eltérő beépítettségű és forgalmi terhelésű pontok mérési eredménye alapján megállapítható, hogy a légszennyező anyagok mindegyikének a koncentrációja jellemzően a reggeli és a délutáni forgalmi csúcsok idején a legmagasabb. Az immisszió vizsgálat értékelése megállapítja, hogy a környezeti levegőben lévő mérések CO, SO₂, NO_x, NO₂ és szilárd légszennyező anyagok jelentős része a gépjárművek kipufogógázából ered. A szennyezőanyagok napi átlagértéke a nagy forgalmú helyeken sem haladja meg a határértékeket. Kedvezőtlen meteorológiai körülmények között a nagy forgalmú pontokon gyakoribb határérték túllépés is lehetséges. A kevésbé forgalmas pontokon a szennyezőanyagok koncentrációja a határértékekhez képest alacsony, így kedvezőtlen meteorológiai körülmények esetén sem várható határérték túllépés.

A KDV KTVT Környezetvédelmi Laboratóriumának 2006. I. névi mérési adatai alapján Csepel környezeti levegője csak a NO₂ és NO_x szennyezőanyag koncentráció alapján szennyezett, illetve erősen szennyezett, időnként megfelelő és jó. A SO₂, a CO és az ózon koncentrációja szempontjából értékelve a levegő minősége kiváló és jó minőségű. A szálló por gyakran határérték feletti koncentrációban van jelen.

A Központi Szennyvíztisztító építése megkezdődött. A szennyvíztisztító a védőtávolság minimalizálása, illetve elhagyhatósága érdekében a környezetvédelmi engedélyezési dokumentációknak, illetve a környezetvédelmi engedélynek megfelelően zárt rendszerű, ahonnan a szomszédos távlati fejlesztési területeket érő zavaró mértékű szaghatás nem várható.

Csepel meghatározó fontosságú, összefüggő gazdasági területén, vagyis a CSM területén a gazdasági területek rendezettsége (pl. feltárhatóság, településkép, működés) lassú ütemben, de évről évre növekszik. Az ipari tevékenységből eredő légszennyező anyag kibocsátások ellenőrzése jogszabályi alapon továbbra is a környezetvédelmi hatóság jogköre. A környezeti levegő minőségének ellenőrzése pedig az országos immisszió mérőhálózat rendszerének működtetésén túl, megosztott feladat és lehetőség a környezetvédelmi és a közegészségügyi hatóság, valamint a gazdasági szereplők között.

Az új gázüzemű, kombinált ciklusú Csepel II. Erőmű működésének eredményeként csökken a légtérben a fűtésből eredő légszennyező anyagok mennyisége. Csepelen 18.475 db gázmérő üzemeltetésével, hasonló nagyságrendűnek tekinthető a gázzal ellátott háztartások nagyságrendje, ami közelíti a teljes körű ellátottsághoz. (A gázáremelések és a háztartásokat sújtó egyéb kedvezőtlen gazdasági változások miatt jelenleg - várhatóan átmenetileg - kedvezőtlen tendenciaként észlelhető az a jelenség, hogy a még meglévő hagyományos háztartási tüzelő-

berendezésekben a levegőtisztaság-védelem szempontjából kedvezőtlen anyagokat (pl. PET palack) is elégetnek.)

A nagy forgalmú utak mentén domináns légszennyező forrássá válik a gépjármű-közlekedés, a kipufogógázban lévő anyagok. A Program hatályba lépése óta a kerület közlekedéshálózat fejlesztésében nem született a környezetvédelem számára áttörő eredmény. A „gerincút”, a „tehermentesítő” kiépítése megtorpant. A „gerincút” teljes kiépülése további fejlesztések, ki-sajátítások eredményeként, a későbbiekben várható.

A kerület környezeti levegő állapotát, a környezeti adottságokat a vonatkozó szakanyagok és a Program jóváhagyása óta eltelt időszakot jellemző változások alapján aktualizált tartalmú 2. számú ábra mutatja be.

3.5. Zaj- és rezgés elleni védelem

A Fővárosi Levegőtisztaság-védelmi Kft. 2004. szeptemberében elvégzett mérési eredményei-re alapozott szakértői vélemény alátámasztotta, hogy a forgalmas utak mentén beépült területeken a zajterhelés kivétel nélkül magasabb mint a területre vonatkozó határérték. A szakértői véleményhez Csepel hét pontján zajszintet mértek.

Zajvédőfalak épültek 2006-ban a Plútó utca – Orion utca mentén 230 fm hosszban.

A lakosság által is észrevételezett aktuális környezeti zajprobléma a légi közlekedésből eredő zajterhelés fölerősödése. A zajterhelés növekedésének oka, hogy a csepeli városrész fölött évek óta kijelölt légi közlekedés folyosót a korábbi igénybe vételéhez képest, a ferihegyi fel- és leszállás átszervezése miatt, jelenleg intenzívebben hasznosítanak. Az érzékelhető zajszint növekedés ellenére, a zajterhelés mértéke nem haladja meg a határértékeket.

Elkészült Budapest és vonzáskörzete stratégiai zajtérképe. A stratégiai zajtérkép és a Környezetvédelmi Program tematikus környezeti zajtérképe tartalmilag összhangban van. A zajvédelmi intézkedések megfogalmazására alkalmas két térkép ugyanazon, nagy forgalmú, jelentős zajterhelésű közúti vonalakat határozza meg Csepel közúthálózatából, amelyek intenzív lakóterületi beépítésű vonalát tehermentesíteni kell. A stratégiai zajtérkép alapján intézkedési terv készül, ami fővárosi, illetve térségi szinten meghatározza a legsürgetőbb beavatkozások helyét, a területi és egyéb prioritásokat, a beavatkozások időbeni ütemezését. Ez az intézkedési terv a problémák és a megoldások megjelölésében tehát várhatóan új elemeket nem tartalmaz. A szükséges megoldás azonban a városi feladatok között nagyobb hangsúlyt kaphat.

A kerület környezeti zajállapotát és a környezeti adottságokat, védelmi korlátokat a vonatkozó szakanyagok és a Program jóváhagyása óta eltelt időszakot jellemző változások alapján aktualizált tartalmú 3. és 4. számú ábra mutatja be.

3.6. Táj és természetvédelem, a zöldfelületi rendszer védelme, fejlesztése

A Környezetvédelmi Program készítése és jóváhagyása idején kezdődött meg az értékes vizes élőhelyként védett Kis-Duna öböl rehabilitációs rendezése. A rehabilitációs rendezés első szakaszában megvalósult a meder tisztító-felújító kotrása, melynek eredményeként az értékes élőhelyek sikeresen megújultak. A második szakaszban az öbölkörnyék rendezésére került sor. A rehabilitációs rendezésbefejező ütemeként a védett Kis-Duna öböl felett, az ATEL csepeli vállalatcsoport támogatásával egy gyalogos fahidat építtetett az Önkormányzat, amelyet 2006. júniusában, a Madarak és Fák Napja alkalmából ünnepélyes keretek között avattak föl.

A Program jóváhagyását követő időszakban több zöldterületi fejlesztés is megvalósult. Az EU-normatívák alapján 2006-ban 15 játszótér és 4 közkerti „dühöngőt” újított fel a kerület, ami 97,1 millió forintot vett igénybe. Az Óvoda u. - Zrínyi u. sarkán, 66,3 millió Ft költséggel egy új játszótér és egy kutya futtató épült.

Az Áruház tér parkfelújítása, a kapcsolódó parkoló- és útépités, a Szent Imre tér déli részének felújítása 2006-ban készült el. A 2006-os év eredménye a Kis-Duna öböl rekonstrukciója.

Az eddig elkészült Eu szabványos játszótérek listája:

2002

1. II. Rákóczi Ferenc út 268. játszótér

2003

2. Szent Imre téri játszótér
3. Petz Ferenc u. 28. játszótér
4. Bokros-Repkény u. játszótér

2004

5. Béke tér játszótér és dühöngő
6. Ady Endre u.- Táncsics Mihály u. „Lottó” játszótér
7. Puli sétány 1. „Sárkányos” játszótér

2005

8. Csete Balázs u.- Zsák Hugó u. sarok „Elefántos” játszótér, dühöngő
9. Makád u. 2. játszótér
10. Kiss János alt. u. 59-65. játszótér

2006

11. II. Rákóczi Ferenc út 94-96. játszótér
12. Spar áruház mellett játszótér
13. Áruház tér 5. játszótér
14. Kokilla tér játszótér és dühöngő
15. Hollandi úti- Barátság park játszótér
16. Kis-Duna liget (Hollandi út) játszótér
17. Iskola tér játszótér
18. Zöldfa u. 10. játszótér
19. Nyuszi sétány 7-19 játszótér és dühöngő
20. Kapos u. 26-30 játszótér
21. Katona József u. 1-3. játszótér
22. Vízmű lakótelep játszótér és dühöngő
23. Tejút 9. játszótér
24. Reggel u. 18. játszótér
25. Nyírfá-Szigliget u. játszótér
26. Nyírfá u. 9. dühöngő
27. Óvoda-Zrínyi u. központi játszótér és kutya futtató

Ebből a Bokros-Repkény utcai játszótéren sajnálatos módon olyan mértékű rongálás történt, hogy azóta nem funkcionál játszótérként, úgyhogy a csak **26** szabványos játszótér van így jelenleg a kerületben.

A játszótér felújítási program keretében jelenleg (2007-2008) a következő felújítások zajlanak:

Csikó sétány 11-23. játszótér,
Tihanyi – Puli sétány játszótér és dühöngő,
Bordás utca 20-24. melletti játszótér,
Kiss János altb. utcai dühöngő,
Ady Endre utca 5-7. játszótér,
Kossuth Lajos u. 59. belső udvari dühöngő,
Szent László – Tárház utcai játszótér,
Jupiter 6. szám alatti játszótér.

Továbbá 2008 tavaszára (május 31.) készül el a Királymajori lakótelep központi játszótére és a Bajcsy Zsilinszky utca – Katona József utca– Kolozsvári utca – József Attila utca által határolt területen a másik központi játszótér.

Várhatóan 2008-ban további játszótérek és sportpályák felújítására kerül sor. Pontos adatot csak a 2008-as költségvetés elfogadása után lehet mondani. A tervben 11 játszótér és 2 dühöngő szerepel. A megvalósult játszótér fejlesztésekkel és a 2008 december 31-ig történő játszótér felújításokkal a kitűzött terv várhatóan teljesül.

A kerületben a fenntartott zöldterületek, közparkok nagysága 1.300.000 m². Ez a kerület lakosára vetítve kb. 15,3 m² /fő zöldterületi ellátást biztosít. A karbantartott zöldterületeken kívül a kerületben 700.000 m² nem megfelelően fenntartott zöldfelületet tartanak nyilván (CSEVAK 2007).

A területen az önkormányzat megbízásából készül az út menti fasorok katasztere, amely lehetőséget ad a településképet és a városias környezet kondícióját jelentősen javító út menti fasorok rendszerének fejlesztésére, a meglévő fasorok rekonstrukciójához szükséges intézkedések meghatározásához, a megvalósítás ütemezéséhez. A kerületben az elmúlt három évben 1260 db fát ültettek, ami éves bontásban a következő:

2005-ben 310 db
2006-ban 511 db
2007-ben 439 db.

Csepel területén új természetvédelmi terület kijelölése nem várható. A kerületben működő civil szervezetek nagy szerepet vállalnak a kerület természeti értékeinek megtartásában. Kiemelt jelentőségű a Csepeli Zöld Kör Egyesület tevékenysége. Az Egyesület 2006-2007-ben szerződéses együttműködést folytatott a CSEVAK Kft-vel. A szerződések tartalma a fővárosi védettségű Tamariska-dombvédett növényeinek megóvása és a parlagfű visszaszorítása érdekében a kézi gyomlálásra vonatkozott. Az együttműködés hasznos volt. Az Egyesület munkájának következtében a védett, homoki területeken visszaszoruló tendenciát mutat a parlagfű és az egyéb özönnövények tömege. A munka eredményessége következményeként az Egyesület 2007-ben kezelői jogot nyert el a Fővárosi Önkormányzat Környezetvédelmi Ügyosztályától, mely várhatóan a 2008-as évben folytatódik.

Az Egyesület Budapest-Csepel Önkormányzat és a Fővárosi Önkormányzat támogatásával, Csepel természeti és épített értékeiről szóló ZÖLD Könyvek sorozat elkészítését tervezi. Az Egyesület közreműködésével, Tenk András munkájaként elkészült a sorozat első könyve, amely a természetvédelem alatt álló Tamariska domb természeti értékeinek felmérését, a természeti értékek fotódokumentációs bemutatását tartalmazza. A környezetvédelem, az érték-

védelem hatékonyságát, elfogadottságát várhatóan a továbbiakban is növeli a civil szervezetek működése, munkája.

3.7. *Hulladékgazdálkodás*

Budapesten a lakossági kommunális közszolgáltatás keretében az FKF Zrt. biztosítja a lakossági szilárd hulladék gyűjtését és elszállítását. A kerületben összegyűjtött települési hulladékok a Pusztazámori Regionális Hulladékkezelő Központba kerülnek. Az FKF Zrt. a fővárosi szelektív hulladékgyűjtő program keretében 2003-ban még csak 17 hulladékgyűjtő szigetet helyezett ki. A szigetek száma a kerületben 2005-ben már 43 db-ra emelkedett. A hulladék-szigetek száma 2009-ig várhatóan tovább fog növekedni.

A lakosságnál keletkező, különleges hulladékok a lakossági hulladékudvarokban helyezhetők el. A XXI. kerületben a Bajáki Ferenc utca 86. szám alatt található a kerületi hulladékgyűjtő udvar.

A kerület a főváros hulladékgazdálkodási tervével összhangban, azzal összefüggően tájékoztatással, oktatással-neveléssel támogatja a lakosság tudatformálását, a tervszerű hulladékgazdálkodásban illeszthető lakossági kezdeményezéseket.

Budapest területén a hulladékgazdálkodás, azon belül szűkebben a települési hulladékgazdálkodás a fővárosi önkormányzat hatásköre és feladata. Az illegális hulladéklerakók felszámolása csak egy rövid időre oldja meg az adott környezeti problémát, mert az eltakarított illegális hulladéklerakókon rövid időn belül újból megjelenik a szemét. Az illegális lerakás felszámolása érdekében célszerű ennek az okát megismerni, lehetőség esetén az okot megszüntetni és/vagy a hulladék beazonosíthatósága esetén az engedély nélküli lerakó személyeket a bírságolás kockázatával visszatartani.

A CSEVAK 2005-től az alábbi helyeken számolt föl illegális hulladéklerakókat:

Budafoki út és környéke (Csőgyár – Corvin – Tas – Ond – Frangepán – Előd utcai rész), Budafoki út a Csőgyár utca és környéke, Dunadúló utca Papírgyár mögött, Dunadúló utca, a kutyakiképző mellett, Francia öböl környéke, Rózsatelep egészen a Duna partig, Akácfa u. – Tihanyi u. – Szabadság u. – közötti kiserdő (üzemeltetője: a Pilisi parkerdő Gazdaság), Petőfi tér – Magyar utca, Szent László tér, Vezeték utca, Acélmű utca, Dunadúló utca eleje, Védgát utca – Vasas utca.

A lakosságnál összegyűlt, különleges bánásmódot igénylő hulladékok közül hulladékgyűjtő akció keretében a kerületben évente egy alkalommal gyűjtik a veszélyes évente kétszer az elektronikus hulladékokat. A gyűjtés helyszíne a Piactér. A kiemelt alkalmakon kívüli időszakban a lakosságnak lehetősége van az ilyen jellegű hulladékait a lakóhelyéhez közel eső, vagy az általa kiválasztott lakossági hulladékudvar üzemi területén, az előírt szolgáltatási feltételek mellett elhelyezni.

Az önkormányzat és a CSEVAK Kft. minden évben felülvizsgálja az együttműködés lehetőségét a feladatokra vonatkozó jogszabályok, közbeszerzési eljárások és a költségvetés függvényében.

3.8. Környezetbiztonság, rendkívüli események

A környezetbiztonság témakörébe tartozó tennivalók, követelmények az EU-normáknak megfelelő jogszabályok előírásaival jól szabályozottak. A Program jóváhagyása óta eltelt időszakban előforduló eseményként az engedély nélküli galvániszap tárolás környezeti veszélyét lehet említeni. A jogszabályi előírások figyelmen kívül hagyásával Csepel egyik üzemi telephelyén nagy mennyiségű veszélyes anyagot helyeztek el átmeneti tárolás céljából. A veszélyes anyag környezeti kár nélküli eltávolításának költségeit - a Környezetvédelmi Felügyelőség közreműködésével - az állami költségvetés állta. A környezet veszélyeztetettsége ezáltal megszűnik.

A vakok és gyengénlátók biztonságos közlekedése érdekében 2006-ig minden kerületi jelzőlámpás gyalogos átkelőhelyet kihangosítással láttak el. A rádió-távírányítású berendezést kis távirányító segítségével lehet bekapcsolni, mely egy lámpaváltásig, felvett beszédhanggal tájékoztatja az átkelni szándékozó vak és gyengénlátó gyalogost az aktuális állapotról, majd automatikusan kikapcsol.

4. A MEGHÍRDELT PROGRAMOK MEGVALÓSULÁSÁNAK HELYZETE ÉS TOVÁBBI FELADATOK

4.1. Talajvédelmi programjavaslatok megvalósulása

A Program felhívta a figyelmet, hogy Csepel önkormányzat területének talaj és földtani képződményei anyagi felépítésük és rétegtani helyzetük-nél fogva jó vízáadó és tározó képződmények. Fontos szerepet játszanak a főváros és vonzáskörzete regionális vízellátásában.

A kerület hidrogeológiai szempontból a különösen érzékeny (fokozottan védett) és érzékeny besorolású területekhez tartozik, valamint működő vízbázis területén helyezkedik el.

Ezek eredményeképpen a területhasználat és az ehhez kapcsolódó távlati fejlesztési lehetőségek, adottságok korlátozottak.

Az elvégzett átfogó talajszennyezettségi vizsgálat megállapításai szerint a kerület talajállapota az ezt megelőző vizsgálatokkal összehasonlítva javuló képet mutat.

A lakott és ipari területeken a talajszennyezésre vonatkozó ismeretek hiányosak, a talajszennyezés megelőzésének, elhárításának rendszere országos szintű jogszabályokban és helyi rendeletekben szabályozott, de az ellenőrzés alkalomszerű, eseti.

Az engedély nélküli galvániszap-tárolás környezetvédelmi szempontból megnyugtató rendezése, felszámolása érdekében a kerület polgármestere kezdeményezően lépett fel az ügyben kompetens hatóságok felé.

4.1.1. A Program teljesült pontjai talajvédelmi témakörben

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
1. Környezeti elemek állapotának rendszeres időközönkénti (kb.5 évenkénti) ellenőrzése	1.1. Talajállapot ellenőrzése	folyamatos	Kerület	2007-ben a NATURAQUA Kft ismételt átfogó, összehasonlító vizsgálata	

4.1.2. A Program további, új feladatai

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Feladatok	Megjegyzés
2. A talajok védelme, károsodásának megelőzése	2.1. A talajokra jelentős hatást gyakorló tevékenységek és telephelyek kataszterének elkészítése	folyamatos	KDV KTVF	A telephelyek kataszterének elkészítése	
	2.2. A talajokra jelentős hatást gyakorló lakossági tevékenységek azonosítása, ütemterv a felszín alatti vizek védelmével összhangban	folyamatos	Szakhatóságok, Kerület	Vízbázis Védelmi Tanulmány határozza meg, korlátozza a területet szennyező tevékenységeket	
	2.3. Az ismertté vált károsodott területek jegyzékének elkészítése, a kármentesítési beavatkozások végrehajtásának szorgalmazása a kártétel és kárrendezés felelőseinél, az ellenőrző szakhatóságnál . A potenciális szennyeződési helyek jegyzékének elkészítése	folyamatos	KDV KTVF	Az ismertté vált károsodott és a potenciális szennyeződési helyek jegyzékének elkészítése, a kármentesítés végrehajtásának szorgalmazása, figyelemmel kísérése.	
	2.4. Az új zöldmezős beruházásoknál (pl. Csepel északi fejlesztési terület) letermelésre kerülő humuszos termőtalaj védelmének és a kerület javát is szolgáló újrahasznosításának előírása az építésengedélyezéskor és a humuszvédelem ellenőrzése a terület-előkészítés és építés során	Az építés engedélyezése, terület-előkészítése idején	Szakhatóságok, Fejlesztő beruházó, Kerület	A letermelt termőtalaj hasznosítására alkalmas területek meghatározása a kerületben (pl. szigetcsúcsi új városi közpark, kármentesítési területek)	

<i>Indikátorok, a földtani közeggel, talajjal kapcsolatos programok, beavatkozások eredményességének lehetséges mutatói, mérőszámai</i>	
A csatornázott területek növekedési üteme	Folyamatosan fejlesztési tevékenység
Elkészült tervek, programok, tájékoztatások	
A talajok mennyiségi és minőségi állapotjellemzőivel kapcsolatos ismeretek gyarapodása	Rendszeresen végzett feladat (kb.5 évenként)

4.2. Felszíni és felszín alatti vizek védelmét érintő programjavaslatok megvalósulása

A Környezetvédelmi Program szerint a felszín alatti vizek további szennyezésének megakadályozása a szennyezőforrások felmérésével és felszámolásával lehetséges csak. Problémát jelent a CSM és a többi ipari területen meglévő gyakorlatilag ismeretlen szennyező források hatása. A felszín alatti vizek terhelése jelentősen csökken, ha a szennyvízelvezetés és -tisztítás tervszerű ütemben folytatódik (növekszik) a kerület területén. Kiemelt fontosságú feladat a déli ivóvízbázis védelme.

4.2.1. A Program teljesült pontjai a felszíni és felszín alatti vizek védelme témakörökben

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
1. Környezeti elemek állapotának rendszeres (kb.5 évenkénti) ellenőrzése	1.1. Talajvíz állapot ellenőrzés	folyamatos	Kerület	2006. Britannica Informatikai Bt ismételt átfogó, összehasonlító vizsgálata	
2. A vízbázis védelem	2.1. A vízbázis védelembe helyezése		Fővárosi Önkormányzat	2005-ben készült el a Vízbázis Védelmi Tanulmány	
	2.2. A vízbázis védelemben tartása	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, kerület, Fővárosi Vízművek, VIZIG, KDV-KTVI, ÁNTSZ	A tanulmány által megfogalmazott feladatok megvalósítása megkezdődött.	
3. Felszíni vizek minőségének javítása	3.1. RSD medertisztítás	folyamatos	KDV-KTVF	„Nagy Projekt” keretei között	
	3.2. Budapesti Központi Szennyvíztisztító létesítése	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat	Az építés jelenleg folyik	

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
Környezetvédelmi Program
Felülvizsgálat 2007/2008

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közremű- ködők	Megvalósulás	Megjegyzés
4. Felszín alatti vizek védelme.	4.1. FCSM szennyvíziszap tá- rolójának rekultivációja		Fővárosi Önkormány- zat, FCSM	Nem került be a Főváros programjá- ba. A megvalósítás meg sem kezdő- dött.	
	4.2. A MOL savgyanta gödrök és olajszennyezés kármentesí- tése		MOL	Megvalósult, befejeződött.	
	CSM szennyezett területeinek kármentesítése		tulajdonosok	Tárgyalások folynak az érintett ható- ságok, az önkormányzat és a gazda- sági szereplők között. Pl.: a CSM területén meglévő galvániszap szennyeződés megszün- tetése.	
	DUNAPACK Rt. szennyezett talajának mentesítése		tulajdonos		
5. A város felszín alatti vízkészletének megóvása a külső szennyeződésektől	5.1. Az állattartási és kisipari tevékenység szabályozása	folyamatos	Önkormányzat, KDV- KTVF, ÁNTSZ	Folyamatban van az állattartást sza- bályozó helyi rendelet ez évi módo- sítása	
6. Csatornázottság növelése, a keletkező szennyvizek gyűjté- se, tisztítása, szennyvíziszapok	6.1. A csatornázottság mérté- kének további növelése	folyamatos	Kerület, 2007-től fővá- rosi feladat	A csatornahálózat folyamatosan bő- vül, jelenleg a csatornázottság 84,5 %-os	

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
Környezetvédelmi Program
Felülvizsgálat 2007/2008

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
ártalommentes elhelyezése	6.2. Helyi szennyvizek teljes körű tisztításának megoldása, a szétválasztott rendszerű csatorna hálózat bővítése, fejlesztése.	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat.	folyamatban.	

4.2.2. A Program további, új feladatai

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
1. Környezeti elemek állapotának rendszeres (kb.5 évenkénti) ellenőrzése	1.1. Talajvíz állapot ellenőrzés	folyamatos	Kerület	Ismételt átfogó, összehasonlító vizsgálat elvégzése	
2. A vízbázis védelem	2.1. A vízbázis védelemben tartása	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, Kerület, Fővárosi Vízművek, VIZIG, KDV-KTVF, ÁNTSZ	A tanulmány által megfogalmazott feladatok megvalósítása	
3. Felszíni vizek minőségének javítása	3.1. RSD vízminőségének javítása	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, Kerület, Fővárosi Vízművek, FCSM, KDV-KTVF, ÁNTSZ K	Kiemelt kormányzati „Nagyprojekt” (részvétel és támogatás az RSD és a Homokhátság térségi Társulás projektjeiben)	

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
 Környezetvédelmi Program
 Felülvizsgálat 2007/2008

	3.2. Budapesti Központi Szennyvíztisztító létesítése	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat		
4. Felszín alatti vizek védelme	4.1. CSM szennyezett területeinek kármentesítése	folyamatos	KDV-KTVF, tulajdonosok	Átfogó környezetvédelmi vizsgálat a CSM területén a KDV-KTVF hatósági közreműködésével; Kapcsolatfelvétel indult a KvVM felé	
5. A város felszín alatti vízkészletének megóvása a külső szennyeződésektől	5.1. Az állattartási és kisipari tevékenység szabályozása	folyamatos	Önkormányzat, KDV-KTVF, ÁNTSZ	A vízbázist veszélyeztető, potenciálisan szennyeződő területek rendszeres ellenőrzése a Közterület Felügyelet és a szakhatóságok által.	
6. Csatornázottság növelése, a keletkező szennyvizek gyűjtése	6.1. A csapadékvíz elkülönített gyűjtésének és elvezetésének megvalósítása, a szétválasztott csatornarendszer arányának folyamatos növelése	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat	A csatornahálózat folyamatosan bővül, jelenleg a csatornázottság 84,5 %-os	

Indikátorok, a vízzel kapcsolatos programok, beavatkozások eredményességének lehetséges mutatói, mérőszámai	
A vízbázis védelembe helyezése	Terv alapján folyamatosan működik
Csatornahálózat hosszának és a bekötések számának alakulása	Gerinchálózat építés (km): 2005: 3,04; 2006: 4,43; 2007: 5,00 Bekötések számának gyarapodása (db): 2005: 105; 2006: 111; 2007: 125
A folyékony települési hulladék mennyiségének alakulása, csatornázatlan területeken a vízfogyasztáshoz kapcsolódó alakulása	

<i>Indikátorok, a vízzel kapcsolatos programok, beavatkozások eredményességének lehetséges mutatói, mérőszámai</i>	
A szétválasztott rendszerű csapadékvíz gyűjtő hálózat hossza	
Szennyező források feltárása	Folyamatos
Összehasonlító komplex vizsgálatok megállapításai	Kb.5 évenként

4.3. Levegőtisztaság-védelmi programjavaslatok megvalósulása

A Programot alátámasztó vizsgálatok megállapítják, hogy jelentős légszennyezést okoznak a közlekedési kibocsátások, továbbá jelentős a településen a porszennyezés. Kisebb mértékű, de nem elhanyagolható a fűtési eredetű légszennyezés.

A Program javaslatai között szerepel, hogy az iparilag érintetlen területeket továbbra is óvni kell az ipartelepítéstől, a Program jóváhagyása óta eltelt időszakban elkészült szabályozási tervek ezen elhatározásnak megfelelő tartalmúak.

4.3.1. A Program teljesült pontjai a levegőtisztaság-védelem témakörében

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
1. A levegő minőségének megismerése, a meglévő mérőrendszer működtetése, adatok gyűjtése, a lakosság tájékoztatása	1.1. Az országos RIV hálózat bővítése, a meglévő berendezések korszerűsítése	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, Szakhatóságok	ATEL-től évente összefoglaló jelentés	
2. A diffúz légszennyező források csökkentése	2.1. Közutak szilárd burkolattal való ellátása	2008.	Kerület	2004 óta megvalósult szilárd burkolatú út (km): 2005: 2,23; 2006: 5,41; 2007: 2,3	CSEVAK
	2.2. Burkolatlan és fedetlen felületek portalanítása tisztántartása,	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, Kerület, Lakosság, Területkezelők	Locsolások végrehajtása.	A feladat nem tartozik a kerület hatáskörébe

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
Környezetvédelmi Program
Felülvizsgálat 2007/2008

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
	2.3. Illegális hulladéklerakók felszámolása	folyamatos	Kerület		CSEVAK
	2.4. Zöldfelületek fejlesztése	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, Kerület, Lakosság, Területkezelők	Fenntartott zöldterület, közpark nagysága: 1.300.000 m ² közpark Ültetett növények (fák) száma (db) 2005-ben 310 db 2006-ban 511 db 2007-ben <u>439 db</u> összesen: 1260 db	CSEVAK
3. Fűtési eredetű kibocsátások csökkentése, energia felhasználás hatékonyság javítása	3.1. Földgáz hálózat fejlesztése (lakossági, vállalkozói és intézményi)	folyamatos	Szolgáltató, Lakosság, Intézmények, Kerület	Országos pályázatokon való indulás mint lakossági lehetőség.	
4. Közúthálózat fejlesztése	4.1. Fővárosi közúthálózat fejlesztése		Fővárosi Önkormányzat	A „tehermentesítő” és „gerinc” utak kialakítása	
	4.2. Kerületi közúthálózat fejlesztés	folyamatos	Kerület		
5. Városi levegő minőségének javítása	5.1. Központi szennyvíztisztító védő távolságának figyelembe vétele a szabályozási tervekben.	megvalósult	Fővárosi Önkormányzat, Kerület	Az elkészült szabályozási tervekben a szükséges védő távolságfigyelembe vételre került. A beruházás fedett technológiával valósul meg. A hatások valószínűleg nem terjednek túl a terület (telek) határon	

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
Környezetvédelmi Program
Felülvizsgálat 2007/2008

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
	5.2. A Dél-pesti és Központi szennyvízkezelők környezetkímélő kialakítása.	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, Kerület, FCSM	A Dél-pesti Szennyvíztisztító telep korszerűsítése folyamatban van. A várható befejezés 2007. 12. 15. A Központi Szennyvízkezelő megvalósítása az elérhető legkorszerűbb technológiával valósul meg.	

4.3.2. A Program további, új feladatai

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
1. Fűtési eredetű kibocsátások csökkentése, energia felhasználás hatékonyság javítása	2.1. Alternatív energiaforrások bevezetésének támogatása, ismeretterjesztés: napenergia, biomassa, hulladékhő hasznosítása (Nemzeti fejlesztési Program)	folyamatos	egyének, közösségek	Előnyben kell részesíteni az alternatív energia forrásokat felhasználó beruházásokat.	
2. A város pollen terhelésének csökkentése	3.1. Parlagterületek csökkentése, megszüntetése kül- és belterületen	folyamatos	Kerület, Civil szervezetek, Földtulajdonosok, ÁNTSZ, Földhivatal	A Közterület felügyelők vagy a lakosság zöldszámos bejelentését követően kényszerkaszálásra kötelezhető a parlagterület tulajdonosa.	

Indikátorok, a levegővel kapcsolatos programok, beavatkozások eredményességének lehetséges mutatói, mérőszámai	
A korábbi időszakhoz képest mennyivel növekedett vagy csökkent az egyes légszennyezők immissziós koncentrációja az adott mérőponton, ill. a város egész területén; (Minisztérium és KDV-KTVF hatáskörében fönntartva)	Milyen változás következett be a mért értékekben.
Az immissziós mérőhálózati mérőpontok számának és helyének változása, a vizsgált paraméterek számának bővítése;	
Belterületi zöldterületek nagyságának, arányának és mértékének változása	Változás a tárgyidőszak során
Gázvezetékek hosszának és a vezetett gázzal ellátott lakások számának növekedése;	Vezeték hossz (km) 2007: 164 km
Korszerű fűtésrendszerrel ellátott lakások, távfűtésű lakások számának változása	Gázzal ellátott lakások (db) 2007: 18.475 db (gázmérő)
Egyéb alternatív energianyerő berendezések elterjedése: hőszivattyúk, napkollektorok;	Az újépítési családiházak övezetekben fellelhető az alternatív energianyerő berendezések használata
Szilárd burkolatú úthálózat növekedése;	Mennyivel nőtt a szilárd burkolattal ellátott útfelület

4.4. Zaj-és rezgés elleni védelemmel kapcsolatos programjavaslatok megvalósulása

A jelenlegi úthálózat adottságaiból eredő kedvezőtlen környezeti hatások csökkenthetők a tervezett „gerincút” és „tehermentesítő” út kiépítésével. A környezeti zajállapot javítása érdekében a közúti gépjármű közlekedésből és a HÉV forgalmából eredő zajterhelés csökkentésének egyéb lehetőségeit is igénybe kell venni.

4.4.1. A Program teljesült pontjai a zaj-és rezgés elleni védelem témakörében

Program	Alprogram	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósítás	Megjegyzés
1. Közlekedési eredetű zajterhelés csökkentése	1.1. Közúthálózat fejlesztése	2005.	Fővárosi Önkormányzat, Kerület	A „tehermentesítő út” és „gerincút” megkezdett beruházásainak befejezése kitűzött határidőn túl, megkésve várható. Csepeli út kiépülése az ütemezett zajvédelmi műszaki intézkedések egy részének megvalósításával	folyamatban
	1.2. A tömegközlekedési csomópontokon gépjármű parkolók biztosítása	folyamatos	Kerület	Az út felújítások terveik és a szabályozási tervek tartalmazzák.	
	1.3. Tömegközlekedés fejlesztése	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, Szolgáltatók		
	1.4. Forgalomtechnikai forgalomcsillapítás (Hollandi út)	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, kerület		
3. Passzív (akusztikai) zajvédelem		folyamatos	Kerület, beruházó építetők	Lakossági bejelentés után, illetve beruházás során megvalósult zajvédő falak: Csepeli úton, Csillagtelep gépjárműmosó, TESCO áruház „zöldfal”	

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
Környezetvédelmi Program
Felülvizsgálat 2007/2008

Program	Alprogram	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósítás	Megjegyzés
4. Üzemi tevékenységek zajterhelésének szabályozása		folyamatos	Kerület, Tulajdonos vállalkozók, Szakhatóság	A környezeti konfliktus megelőzése megfelelő műszaki megoldással	
5. Légi közlekedésből eredő zaj				A már korábban engedélyezett légúti folyosók igénybe vételének növekedéséből eredő zajterhelés növekedés, amely azonban nem haladja meg a megengedett határértékeket. Lakossági panasz alapján megoldáskeresés	folyamatban

4.4.2. A Program további, új feladatai

Program	Alprogram	Program ütemezése	Felelősök, közre- működők	Megvalósítás	Megjegyzés
1. Közlekedési eredetű zajterhelés csökkentése	1.1. A „tehermentesítő út” és „gerincút” teljes kiépítése		Fővárosi Önkormányzat, kerület	A „tehermentesítő út” és „gerincút” megkezdett beruházásainak befejezése	folyamatban
	1.3. Forgalmuszerzési intézkedések.	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, kerület		

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
Környezetvédelmi Program
Felülvizsgálat 2007/2008

Program	Alprogram	Program ütemezése	Felelősök, közre- működők	Megvalósítás	Megjegyzés
2. Szórakoztató létesítmények, rendezvények okozta zajterhelés csökkentése	2.1. Eseti zajos események, rendezvények külön engedélyeztetése	folyamatos	Önkormányzat, <i>Rendőrség</i>	A 4/1997. (I.22.) Korm rend. alapján a rendezvényt a rendezvény szervezője köteles bejelenti a rendőrségnek és a jegyzőnek.	

<i>Indikátorok, a zajvédelmi programok, beavatkozások eredményességének lehetséges mutatói, mérőszámai</i>	
A Főváros Stratégiai zajtérképének időszakonkénti felülvizsgálata; Intézkedési tervek készítése folyamatban	
A jelentős közúti közlekedési zajjal terhelt lakosság számának csökkenése (forgalom csökkentése, zajvédelem);	Zajvédő falak számának, a védett lakosság számának változása
Egyéb zajpanaszok (szórakoztatóipari, szolgáltatói, ipari, stb.) számának csökkenése	A bejelentések számának változása

4.5. Táj és természetvédelmi programjavaslatok megvalósulása

A zöldfelületek szerepe fokozott a levegő minőségének javításában és a lakosság települési komfortérzetének fokozásában. Fontos az összefüggő zöldterületek kialakítása és a meglévők védelme.

A természetvédelmi területek jelentősége a fajvédelem, a populáció védelem, az élőhely védelem, a genetikai sokféleség megőrzése, a tájképi értékek megőrzése terén fontos. A kerület területén a védelemre érdemes értékek a helyi lakosság további egészséges szabadidő eltöltésére nyújtanak lehetőséget, illetve a kerület turisztikai vonzerejét is növelhetik.

A tájképi értékek megőrzése fontos feladat.

4.5.1. A Program teljesült pontjai a táj és természetvédelem témakörében

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
1. Zöldterület fejlesztés	1.1. Közparkok racionális fejlesztése	Folyamatos	Kerület	A kerület zöldterületei a szabályozási tervekben meghatározott módon a távlatban is biztosítottak. A meglévő parkok tervszerű fejlesztése folyamatos.	
	1.2. Játsszótér fejlesztési program	folyamatos (2008)	Kerület	Az EU előírásoknak megfelelő játszótérek kialakítása. (játsszótéri berendezések cseréje, zöldterület fejlesztés)	78/2003 (III. 27) GKM rendelet

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
Környezetvédelmi Program
Felülvizsgálat 2007/2008

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
	1.3. Lakótelepi mintapark mozgalom bővítése a családi házas övezetek bekapcsolásával.	Folyamatos	Kerület, civil szervezetek	Házunk tája mozgalom	
	1.4. Fasorfenntartási tevékenység	Folyamatos	Kerület	Fakataszter elkészítése A fasori faállomány felmérésének elkészítése folyamatban van, határideje 2008	A Tamariska domb parlagfű mentesítését a Csepeli Zöldkör a CSEVAK-kal szerződve végezte el.
2. A kerület természeti értékeinek megőrzése és fejlesztése		folyamatos	Kerület, KDV-KTVF	A Tamariska-domb, Kis-Duna öböl természetvédelmi célú rehabilitációs rendezése megvalósult.	
3. Természetvédelmi kiadványok készítése			Civil szervezet, Kerület	Tamariska domb természeti értékei. Az Egyesület a környezetvédelmi kiadványok sorozatának folytatását tervezi 2008-ban is.	

4.5.2. A Program további új feladatai

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
1. Helyi jelentőségű természeti értékek (pl. értékes faegyedek, vizes élőhelyek) nyilvántartása, védelme a szabályozási tervek eszközrendszerén keresztül	1.1. A kerület helyi jelentőségű természeti értékeinek (idős értékes fák, fasorok, parkok, vizes élőhelyek, stb.) feltárása, a védelem lehetőségeinek meghatározása, a megőrzés feltételeinek biztosítása	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, Kerület, Civil szervezetek	A Szabályozási tervekben fel kell tüntetni a védelemre, megőrzésre javasolt értékeket, a védelem módját a szabályozás eszközeivel	

<i>Indikátorok, a természet- és tájvédelmi programok, beavatkozások eredményességének lehetséges mutatói, mérőszámai</i>	
A kistérség ökológiai programjának elkészítése és megvalósítása	2005-ben elkészült a Kistérségi Környezetvédelmi Program
Egyedi tájértékek kataszterének elkészítése	
Természetvédelmi programok, akciók, kiadványok száma	

4.6. Hulladékgazdálkodási programjavaslatok megvalósulása

4.6.1. A Program teljesült pontjai a hulladékgazdálkodás témakörében

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
1. Hulladékgazdálkodás fejlesztési program	1.1. A főváros hulladékgazdálkodási programjában foglaltak végrehajtása	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, Kerület	A Csepeli Kertbarát Kör Egyesület a komposztálási programjához pályázati úton támogatást nyert a Környezetvédelmi Minisztériumtól. A program 2007-ben sikeresen megvalósult.	A Kertbarátok vezetésével civil együttműködés alakult a komposztálás feladatainak sikeres megoldására.
	1.2. Lakossági hulladékudvar kialakítása, gyűjtőszigetek telepítése	folyamatos	Fővárosi Önkormányzat, Kerület	A lakossági hulladékudvarok száma növekedett. Jelenleg 2 udvar üzemel. Megvalósult az „E” hulladék szervezett összegyűjtése.	
2. Hulladékkezelés csökkentési program / tudatformálás	2.1. A tulajdonosok (kezelők) gazdaszemléletének erősítése	folyamatos	KDV-KTVF, Kerület, Tulajdonosok		

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
 Környezetvédelmi Program
 Felülvizsgálat 2007/2008

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
	2.2. A termelési hulladékok kezelésének ártalmatlanításának ellenőrzése	folyamatos	Kerület, érintett hatóságok		
	2.3. Veszélyes hulladékok keletkezésének és ártalmatlanításának ellenőrzése	folyamatos	Érintett hatóságok		Hatósági feladat
3. Hulladékhasznosítási program / szelektív gyűjtési program	3.1. Lakossági veszélyes hulladék gyűjtési akciók szervezése	folyamatos	Kerület, tulajdosok	Évente :1 veszélyes és 2 „E” hulladékgyűjtés. Fkfv zrt. Hulladékudvar	
	3.2. Tudatformálás: iskolások körében	folyamatos	Önkormányzat		

4.6.2. A Program további, új feladatai

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
1. Hulladékkezelés-csökkentési program / tudatformálás	1.1. Nyilvánosság, kapcsolatépítés, tudatformálás a magánháztartások, kereskedelmi egységek, szervezetek, közintézmények, stb. felé.	folyamatos	Kerület, érintett hatóságok, Civil szervezetek	Az önkormányzat részvételével több program megrendezése (szelektív hulladékgyűjtést népszerűsítő pedagógiai oktató napok, stb.).	
2. Komposztálási program	2.1. Komposztálható hulladékok külön gyűjtése, helybeni felhasználása a családi házas övezetben.		Kerület, Lakosság.		
3. Illegális szemétlerek rekultiválásának programja	3.1. Illegális lerakók kataszterének elkészítése, rekultivációs terv folytatása,	folyamatos	Főváros	Illegális lerakások száma és a lerakott hulladék mennyiségének csökkentése.	A CSEVAK 2005-től 13 területen számolt fel illegális hulladéklerakót
4. A köztisztaság javításának programja	4.1. Közterületek, parkok, játszóterek megtisztítása az állati feká-	folyamatos	Kerület, Lakosság	Ez ideig egy kutya-futtató valósult meg a kerületben.	

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
Környezetvédelmi Program
Felülvizsgálat 2007/2008

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Megjegyzés
	liától. A közterület felügyelők tevékenységének bővítésével őrzőjárat szervezése.				

<i>Indikátorok, a hulladékgazdálkodási programok, beavatkozások eredményességének lehetséges mutatói, mérőszámai</i>	
A fővárosi szinten keletkező hulladékmennyiség növekedésének megállítása, stagnálása, csökkenése;	A keletkező hulladék mennyiségi változásának nyomon követése
A feltárt (illegális) és rekultivált lerakók száma, új vadlerakók számának csökkenése;	Feltárt és megszüntetett lerakók arányának változása
A fővárosi szelektív gyűjtési rendszerek elterjedtsége, a visszagyűjtött anyagok mennyisége;	A szelektív gyűjtő szigetek száma és tárolókapacitásuk
Környezettudatosságot erősítő, tudatformáló programok bevezetése (vállalkozók, lakosság, önkormányzat, iskolai oktatás, nevelés);	

4.7. Környezetbiztonsági programjavaslatok megvalósulása

A kerület rendelkezik a jogszabályokban előírt tervekkel, melyek felülvizsgálata folyamatos.

4.7.1. Programjavaslatok teljesülése környezetbiztonság témakörében

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Költségek
1. Potenciális környezeti veszélyek adatbázisának létrehozása	1.1. Az ide vonatkozó adatok, információk folyamatos gyűjtése, aktualizálása	folyamatos	Katasztrófavédelem, szakhatóságok,	Veszélyelhárítási Tervekben és a Veszélyelemzési Tervben találhatóak meg a szükséges adatok.	
2. Környezetbiztonsági koncepció kialakítása	1.2. A megelőzés, elhárítás, beavatkozások tervezése, személyi, tárgyi feltételeinek javítása, megteremtése, tájékoztatási rendszer kialakítása,		Katasztrófavédelem		
	1.3. Veszélyes tevékenységek, technológiák fokozott ellenőrzése, kockázatokat csökkentő programok indítása,	folyamatos	Katasztrófavédelem, Szakhatóságok, Vállalkozások	Terv szerint végzett feladat (pl. veszélyes üzemek teljes átvilágítása)	
	1.4. Veszélyes szállítmányok nyilvántartása, útvonalának és parkoltatásának ellenőrzése	folyamatos	Katasztrófavédelem, Szakhatóságok	Az ADR ellenőrzéseket a Közlekedés Felügyelet és a Rendőrség közös ellenőrzési terv alapján végé.	

Budapest XXI. Kerület, CSEPEL
Környezetvédelmi Program
Felülvizsgálat 2007/2008

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közreműködők	Megvalósulás	Költségek
	1.5. Illegális, veszélyes tevékenységek feltárása	folyamatos	Szakhatóságok	Telephely ellenőrzések során kerül feltárássra	

Indikátorok, a környezetbiztonsági programok, beavatkozások eredményességének lehetséges mutatói, mérőszámai

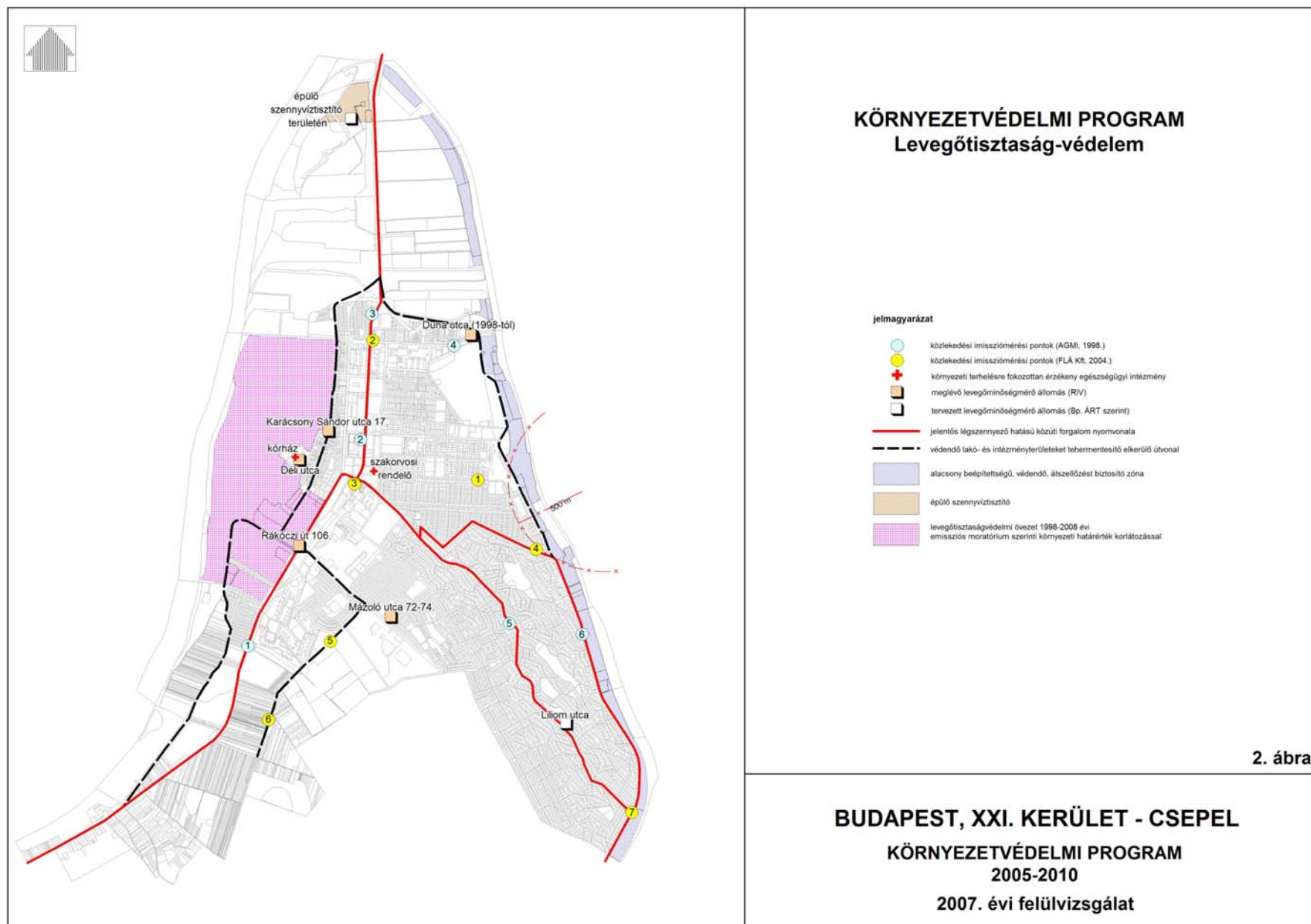
Intézkedési terv készítése, végrehajtása (veszélyes tevékenységek ellenőrzése, veszélyes szállítmányok elterelése, illegális, veszélyes tevékenységek feltárása).

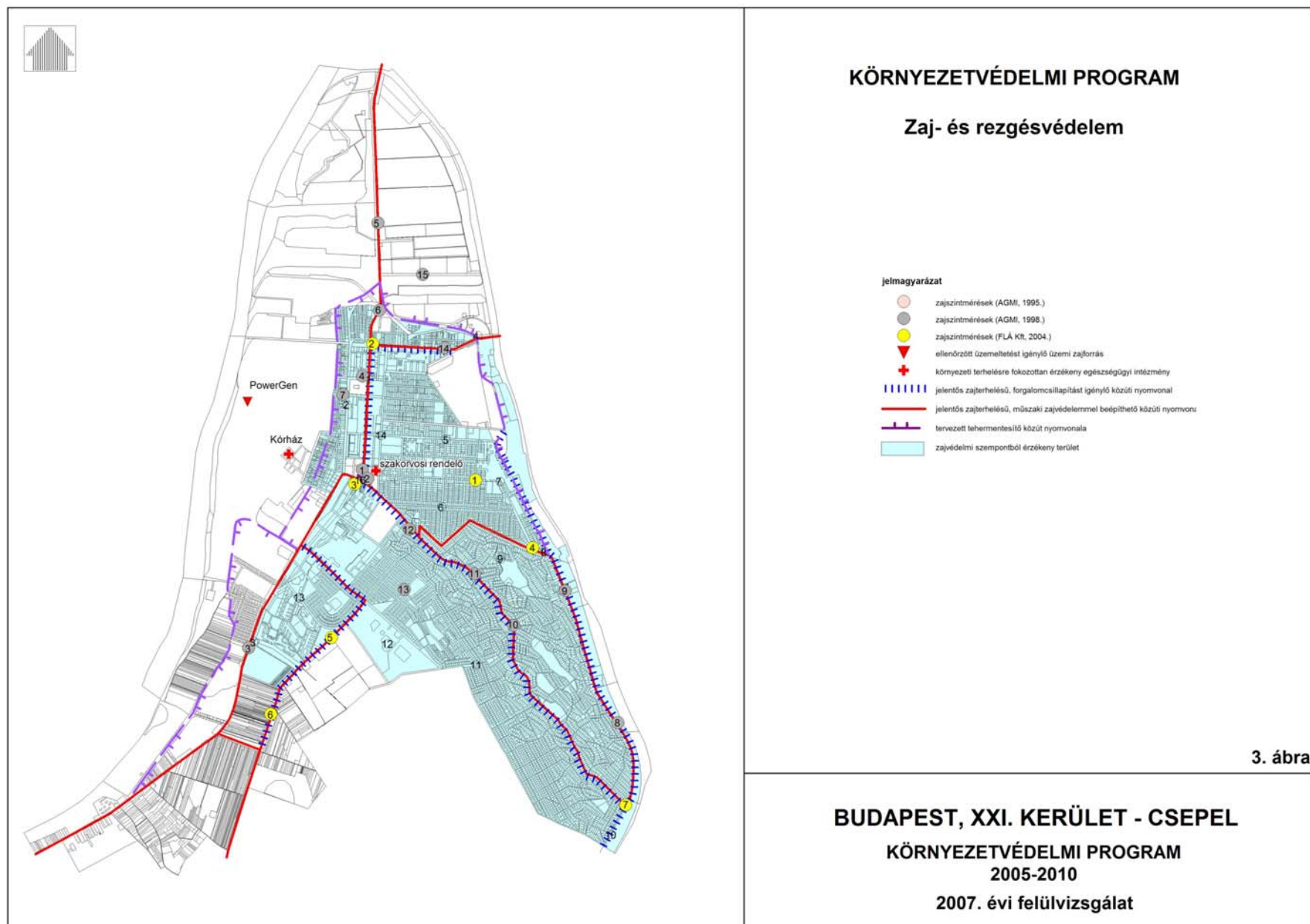
Éves munkaterv és konkrét ellenőrzési tervek alapján történik.

4.8. *Önkormányzati környezetvédelmi programjavaslatok (általános feladatok) megvalósulása*

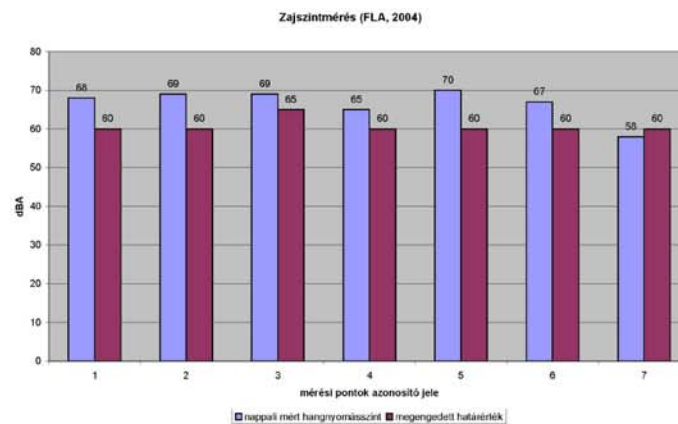
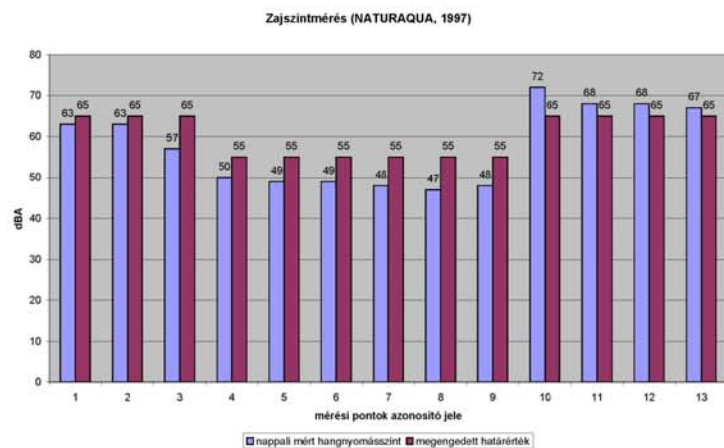
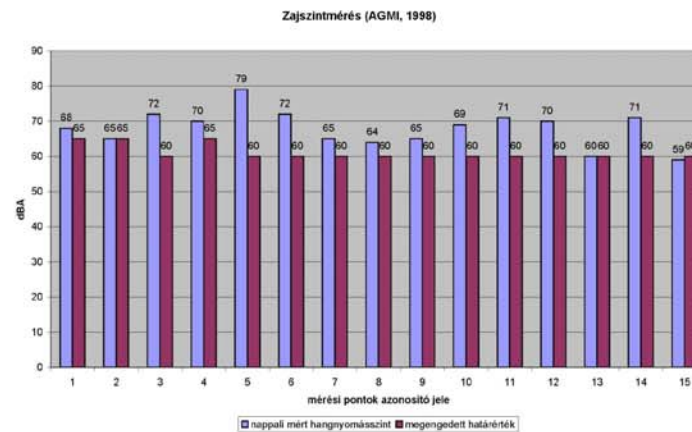
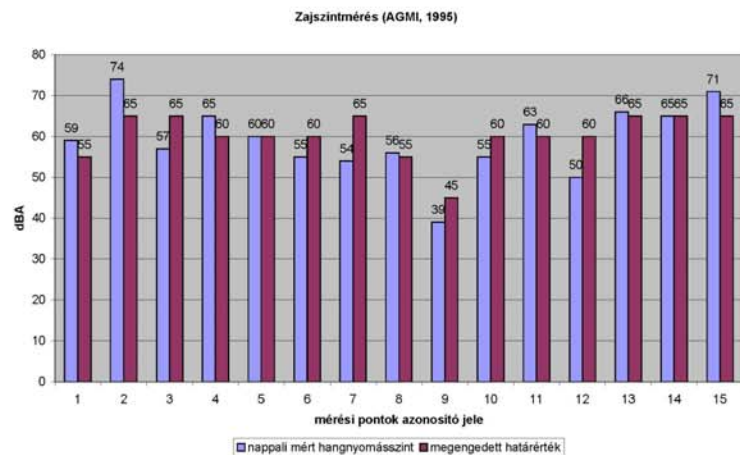
4.8.1. A Program teljesült pontjai az önkormányzati környezetvédelem (általános feladatok) témakörében

Program	Alprogramok, feladatok	Program ütemezése	Felelősök, közre- működők	Megvalósulás	Megjegyzés
1. Az Önkormányzat és a Hivatal környezetvédelmi tevékenységének felülvizsgálata, javítása	1.1. Környezeti prioritások fokozott figyelembe vétele		Kerület, külső közreműködők	A projektek, szabályozási tervek kidolgozásánál a környezetvédelem prioritása, érdekei fokozottan érvényesültek	
2. A megelőző szemléltető környezetvédelem	2.1. Környezetvédelmi nevelés, lakossági tájékoztatás	folyamatos	Kerület		

A ZAJVIZSGÁLATOK EREDMÉNYE

4. ábra